

Резюмета на научните трудове на гл. ас. д-р Юлиана Йорданова Ковачка след придобиване на ОНС доктор за участие в конкурс за доцент по 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика(Социална педагогика)

Монографии и книги

1. Ковачка Ю. (2017) Социалнопедагогически проблеми при деца с парародителска грижа. ISBN 978-954-00-0134-0. УИ „Неофит Рилски“, Благоевград (COBISS.BG-ID - 1283960804).

Резюме:

Този изследователски интерес е среща с проблематика, която в страната ни е слабо изследвана, но самата проблематика е повече от актуална и остра, защото в световен мащаб се наблюдава тенденция към все по-голям дял на трудови мигранти. Експликациите на това явление са обект на изследване в различни научни области. Тези ситуации са част от днешната социална действителност и имат своето отражение и върху образователната реалност.

Обстоятелството, че проблематиката е неизследвана, актуална за социалнопедагогическата практиката у нас – за семейството, училището, други социалнопедагогически институции определя и избора ми на обект на изследване, а именно парародителската грижа в социалнопедагогическата действителност.

В хода на изследването се търсят отговори на следните научни въпроси:

- Кой най-често осъществява родителските функции в страната на произход на детето?
- Какви са трудностите при отглеждането и възпитанието на тези деца?
- Кои са предпоставките за рисково поведение при децата и младежите?
- Могат ли да се създадат механизми за превенция на образователни и социализационни трудности?

За предмет на изследването са избрани детерминанти и проявления на парародителска грижа в конкретното социално и личностно пространство, което институционално е конкретизирано в съществуващите системи за социално възпитание - семейство, детска градина, училище, социални услуги.

Целта е разкриване на характеристиките на парародителската грижа, в частност диференциране на рискове в социообразователната реалност за деца, отглеждани в условия на парародителска грижа и на тази основа набелязване на възможности за мерки за превенция.

За постигане на поставената цел се определят следните основни задачи:

1. Да се изследват теоретичните аспекти на родителството с отношение към проблема за отглеждане на деца с родител/и трудови мигранти;
2. Да се изведе интегрално работно понятие по изследваната проблематика - и експлицира обема и съдържанието на понятия от гнездо, определено около проблема: парародителска грижа, изпращащо семейство, парародителско сирачество;
3. Да се проучи рефлексията върху отглеждането и възпитанието на младежи, които в периоди на своето детство са в условията на парародителска грижа;
4. Да се проучи необходимостта от подкрепа на даващите и приемащите грижа, различна от традиционната родителска, породена от заминаването на родителя;
5. Да се проучат възможности на социалнопедагогическите институции и услуги за сътрудничество със семейството и подкрепа, когато то е в условия на парародителска грижа;
6. Да се открият възможности на социообразователната среда за превенция на риска при деца, отглеждани в условия на парародителска грижа.

Три са основните работни хипотези, свързани с:

1. Предположението, че нарушената семейна кохезия при парародителската грижа се изразява в разстройване на възпитателните функции на родителите поотделно и в единство.

2. Очакването, че отсъствието на родител/ите поражда промени в социалната зрялост на децата.

2. Допускането, че е възможно децата с парародителска грижа да изпитват обучителни трудности, които да водят до изоставане и училищна неуспеваемост.

Монографичният труд на тема „Социалнопедагогически проблеми при деца с парародителска грижа“ е структуриран в три глави.

Глава първа съдържа анализ на проучвания по проблемите на миграцията, транснационализма и моделите на родителство, които имат отношение при отглеждане на деца с родители в чужбина. Във фокусът на изследването са поставени: типология на деца с родители трудови мигранти (евро сираци, деца в риск, деца „звезди“, children left behind); модели на родителство (споделено родителство, родителство от разстояние, сурогатно родителство, приемно родителство, отговорно родителство); промени в съвременното семейство.

Във втората глава се обосновава мястото на явлението парародителска грижа в социалнопедагогическия тезаурус и се изследват негови ефекти върху подрастващите. В настоящата разработка се прави опит за вписване в социалнопедагогическия тезаурус на едно ново понятие, а именно „парародителска грижа“, както и за изясняване на неговият генезис, специфика и възможности за адекватни решения на социалните явления, свързани с него. Доколкото то има сложна емпирична картина, която не е изяснена и отразена в съответни понятия, за да се разбере неговата логическа и предметна (социалнопедагогическа) характеристика, са разгледани явления, които се отразяват в други понятия и дават възможност да се разбере понятийния фон и емпиричната реалност, стояща зад понятието „парародителска грижа“ и неговия научен статус. Подходите към същността на парародителската грижа изискват уточняване на вложеното в него съдържание. В настоящото изследване парародителската грижа се дефинира като близка до родителската грижа, реализираща се по съвместителство с родителите, но с други субекти на грижа и възпитание, но с различна функционалност (по права, обхват на предметно взаимодействие, емоционална близост). Изследването на ефектите на парародителската грижа върху подрастващите е проведено чрез полуструктурирано интервю с младежи. Всички участници в изследването преживяха емоционално интервютата и плакаха докато споделяха своите житейски истории. За целите на анализа са изведени критерии със съответните показатели.

Трета глава е посветена на спецификата на парародителската грижа в условията на изпращащото общество. Постоянно нарастващият дял на трудови мигранти поставя редица нерешени проблеми в различните общества, предвид техните географски, етнокултурни, религиозни и социалноикономически особености. Същевременно, независимо от тези специфики, всички се превръщат в изпращащи общества, които изпращайки човешки ресурси трансформират множество елементи в своята социална система. Ефектите от тази промяна започват да стават видими в социалнообразователната реалност, в която следва да се намерят трайни механизми за тяхното проследяване чрез превантивна и корекционна дейност. В опит да се проверят направените научни предположения относно парародителската грижа се проведе и анкетно проучване, чрез създаден за целите на изследването въпросник, насочен към необходимостта от подкрепа на лицата, осъществяващи парародителска грижа. То е опит да се проучат: проблемите, които срещат при отглеждането на децата и необходимостта от специализирана подкрепа за тях и поверените на грижите им дете.

В заключение ще отбележа, че ефектите на парародителската грижа стават видими в социообразователната реалност в световен мащаб и следва да намерят своето отражение в националните регламенти на образователната и социалната ни политика. Проблемът е междудисциплинарен и това изследване е опит да се открие неговата социалнопедагогическа проекция, за да може в бъдеще на теоретично и практическо равнище да се намерят адекватни решения. Предвид динамиката на избраната за изследване проблематика, предстои да се търсят дълбочинните измерения на проблема, чрез други изследвания на различни равнища.

2. Ковачка, Ю. (2018) Организационни и дидактически характеристики на интерактивното обучение. ISBN 978-619-239-120-1. Авангард Прима, София, (COBISS.BG-ID – 1289836772).

Резюме:

Изследването представя тълкуването на интерактивността като специфичен социален процес на взаимодействие между субекти; предлага методологическо преосмисляне на традиционните схващания за обучението, респективно за интерактивните методи, както и относно позицията, отношението и ролята на субектите на педагогическия процес; очертава необходимостта от изследване на същността, източниците за развитие и особеностите на проявление на основните проблеми, свързани с интерактивното обучение във висшето училище.

За предмет на изследване са избрани организационни и дидактически характеристики на интерактивното обучение, разглеждано като иновация в сферата на педагогическо образование. Издигат се за доказване три тези: 1) Онтологическите характеристики и традициите в сферата на образованието са предпоставки на настоящия етап от развитието на теорията и практиката интерактивното обучение да се разбира ограничено, като се свежда до интерактивните методи на обучение и практическите усилия да са насочени към тяхното подобряване и усъвършенстване. 2) Пълноценното реализиране на възможностите на интерактивното обучение изисква нов дизайн на проектиране и управление на образователната среда. 3) Извеждането на основните организационни и дидактически характеристики на интерактивното обучение е предпоставка за методическа рефлексия на педагога върху интерактивното обучение, за осъзнаването му като нов тип обучение.

Първа глава е посветена на основни философски, социологически, психологически и педагогически аспекти на интерактивността. Представя се и социалната интеракция относно начина, по който хората взаимодействат помежду си, използвайки езика, жестове и символи. От позициите на социалната психология, интеракцията се разглежда като понятие, което надхвърля рамките на общуването. Анализиран са разнообразни концепции за обучение, различни от традиционните, които се основават на засиленото взаимодействие на участниците (проблемно обучение; контекстно обучение; обучение на основата на опита; обучение в действие; проектно обучение).

Втората глава насочва към най-често използваните компоненти на интерактивното обучение – интерактивните методи. Представени са класификационни виждания, както подробно са разгледани актуални и утвърдени такива за характеристиките на интерактивните методи. Представят се виждания за основните цели при обучението чрез интерактивни методи, тяхната роля за изграждане на определени умения у учещите се.

Третата глава е посветена на генезиса и развитието на идеите за интерактивно обучение. Поставя се акцент върху разгръщането на системна методическа работа относно интерактивното обучение по различни дисциплини, форми на преподаване и учене във формалното и неформално образование. Подчертава се основателно, че интензивно интерактивното обучение се развива в системата на непрекъснатото, продължаващото образование и в дейността на неправителствените образователни организации. Обръща се внимание и на натрупания опит при приложението на интерактивно обучение в традиционното училищно и университетско образование. Разглежда интерактивното обучение като нов тип и очертава неговите характеристики. Представя възможностите на интерактивното обучение за обмен на ценностни ориентации, модели на поведение, стилове на общуване, при взаимодействието с които индивидът се самопознава, самоопределя, самореализира и самоутвърждава или казано по друг начин „трупa” социален опит.

Изучаването на генезиса, съвременното състояние и перспективните тенденции в процесите на развитие на интерактивното обучение оправдават опитите за комплексна, системна и последователна научно-изследователска работа в търсенето на нови решения за неговата организация. Може да се приеме, че настоящото изследване откри и предлага ориентири, спрямо които по-нататък да се развива концепцията за интерактивно обучение. Все по-голямо внимание в научните изследвания се отделя на информационните и комуникационни технологии. Паралелно се разработват проблеми на интерактивността в реалната, а не виртуална образователна среда. Акцент се поставя на социалния компонент, на екипната работа, на активността на обучавания.

Публикации

1. Ковачка, Ю. (2009) Организационни и психолого-дидактически условия за ефективно приложение на интерактивни методи на обучение. В: сб. Личностно развитие на учениците в съвременното образование и общество. Том 3, Благоевград-Санкт-Петербург, с. 76-83, в съавторство с А. Антонова. Благоевград, (COBISS.BG-ID - 1239525860).

Резюме:

В публикацията се обсъждат условия на образователната среда, които детерминират ефективното използване на интерактивни методи в процеса на обучение на студенти от специалностите „Социална педагогика“ и „Педагогика“ към Факултет по педагогика на ЮЗУ „Н. Рилски“. Тя се вписва в проблемното поле на професионалната педагогическа рефлексия в практиката на преподавател с дългогодишен академичен стаж в университета и такъв, който прави първи опити в преподавателската дейност, същевременно с интереси към приложението на интерактивните методи във висшето училище. Описани и анализирани са практики в аудиторни и извънаудиторни форми на обучение. Обобщени са характеристики на педагогическото взаимодействие между педагога и студентите, както и между самите студенти, които благоприятстват позитивния ефект от този начин на работа в образователния процес.

2. Ковачка, Ю. (2009) Преподавателят - научен ръководител на докторанта В: сб. Третата степен на висшето образование. УИ Благоевград, ISSN 978-954-680-

622-2с. 73-80, в съавт. с Блага Джорова, Благоевград, (COBISS.BG-ID - 1231277796).

Резюме:

Публикацията е посветена на значимата роля на научния ръководител на докторанта като социален субект, който въвежда младия учен в научната общност и съдейства за промяна в неговия социален статус. Конкретно са изследвани: мотиви на научните ръководители за работата им с докторантите; трудности, които срещат в рамките на докторантското обучение и дисертационни проблеми, които предизвикват научен интерес както от страна на хабилитираните лица и докторантите. Изследването е проведено с 37 преподаватели-научни ръководители във Факултет по педагогика на Югозападен университет „Н. Рилски“. Систематизиран е техният опит от взаимодействието с докторантите. Впечатление прави заявената готовност и мотивация за работа в третата степен на висшето образование.

3. Ковачка, Ю. (2010) Субектните позиции на студенти от ЮЗУ "Неофит Рилски" за техни колеги със специални образователни потребности В: сб. Студентите със специални образователни потребности-подкрепа за качествено образование и достоен живот., Благоевград, с.70-75, (COBISS.BG-ID - 1236893668).

Резюме:

В изследването се визират взаимоотношенията студент-студент на интерперсонално равнище. За целта се използва качествена методология – модифициран вариант на биографичния метод, чрез който се дава възможност за нестандартен поглед към света на другите-в конкретния случай студентите със специални образователни потребности. Проучването е проведено сред студенти от специалност „Социална педагогика“. Обект на изследване са споделените от изследваните лица ситуации от срещи със студенти със СОП. Целта е да се анализира личния опит и отношение на студентите, участници в проучването към техни колеги със СОП. Повечето от представените за анализ случаи се развиват в рамките на университета, а само три от тях са извън него. Направени са изводи относно интеграцията на студенти със СОП в университетската образователна, социална и физическа среда. Същевременно е насочено вниманието на респондентите към избора за изследване проблем, не само от изследователска гледна точка, но и като възможност за личностна и професионална рефлексия.

4. Ковачка, Ю. (2010) Силни, слаби страни, възможности и опасности при използването на интерактивни методи в обучението на студентите. В: сб. Докторантите в диалог с науката, ISBN 978-954-680-695-6, с.37-43., Благоевград.

Резюме:

Структурата на публикацията следва логиката на SWOT-анализа, като се търсят отговори на въпроси за преимущества на интерактивните методи, възможности за нововъведения, имиджът им сред преподавателите, възможности да се разшири тяхното приложение, както и проблеми, които пречат за работата с тези методи. Данните за анализа са получени чрез анкетиране. В проучването са обхванати университетски преподаватели, които споделят чрез своите оценки отношението си по визираните за изследване проблемни полета във висшето училище. Обобщени са силни, слаби страни на работата с интерактивни методи, възможности и ограничения на образователната среда във висшето училище.

5. Ковачка, Ю. (2010) Класификация на интерактивните методи на обучение. В: сборник с научни статии от научна конференция на тема "Интерактивните методи в съвременното образование", ISBN 978-954-9382-62-4, с.113-117., Благоевград.

Резюме:

В публикацията е подчертано съществуващото разнообразие от интерактивни методи и форми на обучение в научната литература, както и условността в наименованията на много от тях. Научният подход позволява да се очертаят две гледни точки: първата диференцира методите и формите на интерактивно обучение и представя твърде голямо разнообразие от схеми за класификация, а втората не поставя въпроса за разлика по отношение на интерактивни методи и форми. В публикацията се прави опит за класификация на интерактивните методи на обучение в шест групи – опознавателни (идентифициращи), дискуссионни, фокусиращи (насочващи), ситуационни, игрови и комплексни (организационни).

6. Kovachka, Y. (2010) Professional Reflection on Teaching as Part of Teachers' Professional Competence Quality Education For All Through Improving Teacher Training - UNESCO Sub-Regional Conference of the Countries From South East Europe. PARADIGMA, Sofia, ISBN 978-954-326-120-8, (pp. 127-130), in association with Nikolai Tzankov , Sofia.

Резюме:

Настоящата публикация поставя акцентът върху част от методическите аспекти на рефлексията на преподавателя, свързан с пълноценното проектиране на образователна среда и цялостният дизайн на интерактивното обучение. Този тип рефлексия, която може да се нарече методическа, се основава на принципите на опита. Методическата рефлексия изисква не само преподавателите, но и студентите като равноправни участници в педагогическия процес да фиксират състоянието нас своето развитие, причините за това състояние, да направят оценка на ефективността от обучението.

7. Ковачка, Ю. (2013) Условия за непрекъсната професионална подготовка на училищните директори. В сп. Стратегии на образователната и научната политика, година XXI, книжка 5, с. 501-517 в съавторство с Тр. Попков., София, (COBISS.BG-ID - 1260998372).

Резюме:

Професионализацията е сложен трансформационен социален процес, който най-общо обозначава превръщането в професия на дадена обособена трудова дейност. Трансформациите са съпътствани и стават възможни благодарение на нарочните усилия на носителите на професията да запазят специалния си статус, който тя им носи както и да защитят социалната ѝ роля в обществото, включително и привилегии за нейните агенти. Настоящата разработка представя резултатите от изследване, проведено с директори на училища относно професионализацията на училищното управление. За целта на проучването са избрани отделни характеристики на мотивацията и условията за непрекъсната професионална подготовка за развитие на професионализацията на управление на училищата.

8. Ковачка, Ю. (2013) Професионалното самоопределяне на студентите от специалност „Социална педагогика“, Годишник на ФП „Педагогическата наука теория и практика книга 1, ISBN 1314-9997 Благоевград, с.173-177, (COBISS.BG-ID - 1266010596).

Резюме:

Настоящата разработка е опит да се представи професионалната ориентация на студентите от специалност „Социална педагогика“ и тяхното отношение към възможностите за реализация в тази професионална област. За постигане целта на изследването е използван методът „Допълване на изречения“. Представени и анализирани са генерираните от изследваните лица свободни асоциации. Обособени са три основни критерии за анализ – университетска институция, избрана специалност, реализация. Изведените асоциации са анализирани по отношение богатство/стереотипност и допълнителност/полярност на съдържанието.

9. Ковачка, Ю. (2013) Педагогически клуб за чудене, ФП Интродукция към идеята за всеобщ закон на педагогиката (Предварителни наброски). Годишник на ФП Педагогическата наука теория и практика, Годишник на факултета по педагогика 188-198. (Съавтор/и: Йордан Колев, Невяна Докова, Юлиана Ковачка и др.), (COBISS.BG-ID - 1265471204).

Резюме:

В публикацията са представени размисли на млади учени, споделени в педагогически клуб и интерпретирани в историкопедагогически прочит от автор с висок академичен статус по отношение възможностите за образованието на детето в процеса на неговото самоосъвременяване. В контекста на философски и педагогически концепции основно е питането за всеобщ закон на педагогиката, която изследва свръхсложни социални системи в техните динамични взаимовръзки и взаимодействия. Тя е опит за синергия в докторантското и постдокторантското поле на педагогическото мислене по конкретни дилеми.

10. Ковачка, Ю. (2013) Законът за антитезата-един пример. В Сб. Януш Корчак-гражданин на света, ISBN 978-954-680-915-5, с. 95-99, Благоевград, (COBISS.BG-ID - 1280692452).

Резюме:

Разработката представя конкретна ситуация от социалнопедагогическата практика с идеята да бъде видян отблизо „законът за антитезата“. През авторовия прочит на проблемите на институциите, „неудобните“ деца и специалистите, до детето в избрани моменти от произведенията на Януш Корчак „Как да обичаме детето“ и „Правото на детето да бъде уважавано“. Това е праксиологическа рефлексия в опит да се почете делото на един велик педагог.

11. Ковачка, Ю. (2014) Състояние на практическото обучение в специалностите „Специална педагогика“ и „Социална педагогика“-експертно мнение на базовите учители и наставници, В: сборник статии от Национална научно-практическа конференция „Професионално-педагогическата подготовка в контекста на образователните реалности и тенденции, ISBN 978-619-160-429-6, Авангард Прима, София, с.244-252 в съавторство със С. Съева, (COBISS.BG-ID - 1269214180).

Резюме:

В изследването са обхванати експерти от основните базови институции, с които си партнира Факултет по педагогика на ЮЗУ“Неофит Рилски“ при обучението на студенти от специалностите „Социална педагогика“ и „Специална педагогика“. Акцентът е върху преддипломната педагогическа практика. Чрез проведеното проучване се изследват умения за работа в екип, боравене с нормативни документи, самостоятелност и отговорност. Оценено е и разработеното ново Ръководство за преддипломна практика. Направени са предложения относно формите на сътрудничество между базовите наставници като представители от практиката и академичната общност от преподаватели и студенти.

12. Ковачка, Ю. (2014) Иновативен потенциал за развитие на практическото обучение при студентите от специалност „Социална педагогика“. В: сборник статии от Национална научно-практическа конференция „Професионално-педагогическата подготовка в контекста на образователните реалности и тенденции, ISBN 978-619-160-429-6, Авангард Прима, София, с.270-275, (COBISS.BG-ID - 1269214180).

Резюме:

В публикацията се представя детайлен анализ на практическото обучение в специалност „Социална педагогика“ по отношение на неговата социалност и точно създава ли условия за социално поведение активност от страна на студентите. Целта е да се разкрият потенциалът и възможностите за иновации в тази приложна област на научното познание. Представени са апробирани нови форми на работа в партньорство с различни социалнопедагогически организации. Анализирани са компоненти на организационната и образователна среда при различните етапи в процеса на практическо обучение.

13. Ковачка, Ю. (2015) /Не/традиционното семейство в художествените произведения в начална училищна възраст, В: Детето-книгата-училището, ISBN 978-954-00-0031-2, Благоевград, с. 102-106, (COBISS.BG-ID - 1286963172).

Резюме:

Настоящата публикация изследва доколко образът на семейството, представен в художествените произведения, изучавани в начална училищна възраст, представя различни родствени връзки, интерпретирани в контекста на традиционното и нетрадиционно семейство. В изследването се анализира доколко изучаваните художествени произведения в избраната за изследване възраст, представят различни социализационни модели. Разгледани са възможности деца от различни рискови групи да осмислят и оценят социални еталони от ежедневието в художествени произведения и да осъзнаят собствената биография – преживявания, семейство, род. Анализирани са интерпретации на семейните връзки от различни групи деца в риск като предпоставка за избор на лични социализационни модели.

14. Ковачка, Ю. (2015) Парародителската грижа в социалнопедагогическия тезаурус, В: Годишник „Педагогическата наука-теория и практика, Книга 3, с. 143-149, ISBN 1314-9997, (COBISS.BG-ID - 1265471204).

Резюме:

Съвременния социален формат на семейната общност и на редица други обединения или центрове за грижа за деца в социален риск, предлага разпознаваемост преди всичко от аспект на структура и организация, а от аспект на съдържание на дейности, качество, индивидуален подход към детето и среда, стимулираща този процес, разпознаваемостта е затруднена. Социалната педагогика е провокирана от тази разслоеност на визията и начинът на живот на съвременното дете и най-вече от спецификата им при деца с непълноценно детство. Нужно е в този контекст да се направи нов социалнопедагогически прочит и анализ на взаимозависими конструкти, включително подходи, принципи, понятиен апарат, методи и средства. В настоящата разработка се визира алтернативна грижа за деца на родители трудови мигранти, определена като парародителска грижа. Най-общо може да се определи, че тези именно деца са принудени да живеят в доста неопределена среда, в която взаимоотношенията са словесно, а не нормативно регламентирани и лесно могат да променят ценностната си ориентация.

15. Ковачка, Ю. (2015) Очакванията на родителите за дейността на педагогическия съветник. В: Педагогическият съветник в съвременното българско училище, I част, ISBN 978-954-00-0036-7, Благоевград, с. 218-226, (COBISS.BG-ID - 1276096740).

Резюме:

Взаимодействието между педагогическия съветник и родителите в училище е двустранен процес, изискващ активност и от двете страни, които да се споразумеят за съвместни дейности по посока преодоляването на различни проблеми при подрастващите. На практика педагогическият съветник е многоликия професионалист, който изпълнява различни роли в процеса на своето партньорство с родителите. Друг аспект на работата на педагогическия съветник е да ограничи проявите на безотговорно родителско отношение и да насърчи настоящите и бъдещи родители да полагат грижи за децата си, самостоятелно или в сътрудничество с различни институции, като осигури достъп на децата и семействата до различни социални услуги в подкрепа на отговорно родителство и съвместна работа между различните институции. На фона на направените констатации относно нагласите към работата на педагогическия съветник е очертана и целта на настоящото проучване, което е насочено към установяване на очакванията на родителите към работата на педагогическия съветник и по-конкретно към определяне на общото равнище на осъзнатост на спецификата на неговата дейност. Интересът на настоящото изследване е насочен към информираността на родителите за функционалната специфика на педагогическия съветник и ролята му на активен субект за преодоляване на различни трудности при подрастващите. За целта са използвани два основни метода: включено наблюдение и анкетиране на родители.

16. Ковачка, Ю. (2016) Мотивация, условия за саомениджмънт и екипна работа в практическото обучение на студентите от специалност „Социална педагогика“, В: Педагогическата практика-шанс на студента да експериментира, ISBN 978-954-00-0057-2, Благоевград, с. 116-120, в съавторство със студент Ани Кирилова, (COBISS.BG-ID - 1278489828).

Резюме:

Статията представя анализ на състоянието на практическото обучение в специалност „Социална педагогика“. Използвани са изследователските методи: контент анализ на учебен план, учебни програми, разписи на учебни занятия и заповеди за

практическо обучение, отзиви от базови наставници; експертна оценка от базови специалисти и анкетиране със студенти-практиканти. Направените констатации са по отношение възможностите за мотивиран избор на организация за провеждане на практическото обучение, в условията на която студентите да надграждат своите умения и подобряват качествата си.

17. Ковачка, Ю. (2016) Доброволчеството в динамиката на социалнопедагогическата теория и практика. В: Усъвършенстване на подготовката и квалификацията на педагогическите специалисти в съвременното образование : сборник с научни доклади от юбилейна международна научна конференция 25-26 ноември 2016 г. ISBN - 978-954-00-0116-6, Благоевград, с.335-338, (COBISS.BG-ID - 1283904228).

Резюме:

Доброволчеството като възможност за придобиване, подобряване или надграждане на социални умения и връзка между теорията и практиката е в основата на тази научна публикация. Представени са доброволчески инициативи на студенти от ЮЗУ „Н. Рилски“, реализирани в партньорство със социалнопедагогически институции чрез дейността на клуб „Студенти:педагози-доброволни сътрудници“. Открити са проблемни въпроси пред доброволческата дейност на студентите от Факултет по педагогика.

18. Ковачка Ю. (2016) ЕС и ЮЗУ „Неофит Рилски“ в една визия на студентите по педагогика. В: Европейската идея-между евроскептицизма и надеждата. ISBN 978-954-00-0066-4. Благоевград, с.178-189 в съавторство с Траян Попков

Резюме:

В доклада е представено проучване относно виждането на студенти от висшето училище, готвещи се за педагогическа правоспособност относно членството на България в ЕС. По-конкретно се изследва субективното отражение на някои измерения на интеграцията на страната ни с европейската общност върху студенти от педагогическите специалности в условия на засилен конкуренция за лично справяне с конкуренцията, за собствен избор на висше училище, за конкуренция и посрещане на предизвикателствата на времето. Визирани са характеристиките на предимства и бариери, които в личен и институционален план виждат изследваните лица във връзка именно членството на страната ни в ЕС. Общите резултати се подлагат на ранжиране с изчисляване на средна аритметична и стандартно отклонение. Получените резултати показват виждане, което съчетава прагматичност и инструментално мислене с ценности от „по-висок“ порядък (труд, здраве, природа). Налице са обаче и лични бариери, които по-късно могат да доведат до дистанциране от ценностите и работещи рационални практики в ЕС.

19. Ковачка, Ю. (2017) Социалнопедагогически измерения на приложението на електронни форми на обучение в извънаудиторната заетост на студентите, Thirteenth International Scientific Conference THE TEACHER OF THE FUTURE 25-28.5.2017, Budva, Montenegro, В: INTERNATIONAL JOURNAL SCIENTIFIC PAPERS VOL 17.1, с. 133-136

Резюме:

Целта на тази публикация е да представи възможностите за приложение на електронни форми на обучение в университетското образование с фокус върху извънаудиторната заетост на студентите. Акцентът е поставен на възможностите на платформата за обучение Blackboard Learn, с вградените в нея инструменти, за организиране и провеждане на различни социални инициативи, като средство за обособяване на пространство за ангажирано участие на студентите, създаване на доброволческа общност и възможност за приложение на теоретичните знания в практиката. Това е иновативна практика, която стартира в началото на учебната 2015-2016 година. Диференцират се следните цели на обособеното електронно съдържание: създаване на пространство за споделяне на добри практики за извънаудиторна дейност на студенти от специалност „Социална педагогика“; поддържане ангажираността на студентите в Blackboard Learn; развитие на общност на учащите; активно ангажиране на студентите в конструирането на собственото си обучение; организиране на практически дейности за прилагане на знанията. За постигането им са заложили конкретни задачи: разширяване, затвърждаване и задълбочаване на знания, получени по време на аудиторната работа; придобиване на нови знания; развиване на нови умения; развиване на творчески подход към решаването на поставените проблеми; проявяване на индивидуалността на студента; формиране на практически навици. И дейности, като: добавяне на календарни събития; създаване на дискуссионни форуми; организиране на връзки; известяване на предстоящи събития; създаване на проучвания; обратна връзка.

20. Ковачка, Ю. (2017) Възпитаващите субекти в условия на парародителска грижа. сп. Педагогика, година LXXXIX, Книжка 9, volume 89, number 9, 1231-1235

Резюме:

Парародителската грижа е едно ново явление в живота на съвременния човек, което дефинира специфики на грижата при деца с родители-трудова мигранти. В условията на тази грижа естествено от особена важност са промените, които поражда тя у децата. Същевременно значими са и редица проблемни въпроси, свързани с лицата, които съвместяват родителските функции на биологичните родители. За сравнително кратки или по-продължителни времеви периоди. В позицията си на неформални възпитатели те изпитват различни трудности и имат необходимост от подкрепа. Настоящата публикация е опит да разкрие част от тези специфики. Анализът на данните позволява да се очертаят възрастови модели при възпитаващите субекти в условия на парародителска грижа:

21. Ковачка, Ю. (2017). Социалните умения при студенти от педагогическите специалности - състояние и възможни решения. KNOWLEDGE IN PRACTICE, 14.12 - 17.12. 2017, Bansko, 455-461, Bulgaria INTERNATIONAL JOURNAL SCIENTIFIC PAPERS VOL 20, в съавторство с Блага Джорова

Резюме:

В динамиката на съвременното образование все повече изпъква значимостта на социалните процеси и ролята на емоционалната интелигентност на специалистите за тяхната успешна професионална реализация. Водещ субект в социообразователната реалност е педагогът, който в контекста на целодневната организация на образователния процес и не само трябва да бъде способен да работи за положителен социален климат и организиране на училищната социална среда. Целта на настоящата публикация е да диагностицира състоянието на социалните умения при студенти от педагогическите специалности във Факултет по педагогика на Югозападен университет

„Неофит Рилски“. Допуска се, че ще се установи развитие на социалните умения, като част от структурата на социално-емоционалната компетентност на студентите, въз основа на проведеното с тях обучение, видимо в резултатите в горните курсове. За събиране на данните е използван стандартизиран инструментариум – тест на Робърт Ууд и Хари Толи и по-конкретно неговия пети модул. Анализът на резултатите насочва вниманието към специфичните проявления на социалните умения при студентите. Предложени са и възможни решения за създаване на условия за развитие на т.н. меки умения на студентите за да отговорят на предизвикателствата на новото време.

22. Kovachka, Y. (2018). THE EDUCATOR'S PEDAGOGICAL INVOLVEMENT IN THE PARAPARENTAL CARE OF CHILDREN. **Воспитание / Vospitanie - Journal of Educational Sciences, Theory and Practice**, [S.l.], v. 10, n. 14, p. 6-10, nov. 2018, ISSN 1857-8705.

Резюме:

Наред с традиционно диференцираните рискови групи в образователната и социална практика се очертава необходимост от подкрепа и на деца, чиито родители са трудови мигранти и за определен период от време съвместяват родителските си функции с други лица. В статията се анализират резултати от проведено проучване сред педагогически специалисти относно специфики на социалнопедагогическото взаимодействие с деца в ситуация на парародителска грижа. Настоящото проучване има за цел да разкрие проявленията на парародителската грижа във взаимодействието на учениците и родителите с педагога. Допускането е, че в процеса на педагогическо взаимодействие се наблюдават: доверителна връзка между педагога и родителите и педагога и учениците; готовност от страна на педагога за разрешаване на социалнопедагогически проблеми, провокирани от този тип грижа. От особен интерес за изследването е взаимодействието родител-учител и доколко родителите са активни по отношение на това взаимодействие. Констатирана е доверителна връзка между родителите и педагога, т.к. по-голямата част от тях са информирали учителите за своето отсъствие. Самите педагози изпитват необходимост да бъдат информирани относно динамиката в семейната общност и на кого е поверена грижата за децата, т.е. за тях е важно взаимодействието с представителите на тази общност за реализиране на ефективно педагогическо взаимодействие. Педагогическите специалисти изразяват готовност да оказват при необходимост социалнопедагогическа подкрепа на децата и то в рамките на образователната институция. Една малка част считат, че изследваното явление не рефлектира по никакъв начин върху тяхната образователна практика.

23. Ковачка, Ю. (2019). Проявления на парародителската грижа в оценката на педагогическите специалисти. В: „Съвременното образование-условия, предизвикателства и перспективи“, ISBN978-954-00-0200-2. Благоевград, с. 269-275

Резюме:

Във фокуса на настоящето изследване попада понятието грижа от една страна и ефектите от нея, които настъпват в случаите, при които единия или двамата родители са трудови мигранти или емигранти и съвместяват грижата за децата си с други лица. Целта на настоящата публикация е да проучи проявления на парародителската грижа за децата в оценката на педагогическите специалисти. За постигането на поставената цел е разработена анкетна карта. Структурните ѝ компоненти позволяват респондентите да ранжират своите отговори, като по този начин изразят отношението си към избраната

за изследване проблематика. Анализът на резултатите от проведеното проучване показва, че педагогическите специалисти наблюдават различни ефекти на парародителската грижа при взаимодействието с подрастващите, които от една страна рефлектират върху тяхната работа както при подкрепа за самоподготовката, така и по отношение на родителски функции като даване на съвети, обгрижване с повече внимание и пр. Наред с това е видима почти категорична оценка за съществуващи рискове при деца с парародителска грижа като липса на контрол, проблеми с комуникацията с родителите и като резултат от тях ниска успеваемост и риск от отпадане от образователната система.

24. Ковачка, Ю. (2019) Педагогическият съветник в българското училище: длъжност, социална роля или персонаж, В: Годишник на СУБ-клон Благоевград „Multidisciplinary Journal of Science, Education and Art“, ISSN (Online) 1313-5236 (под печат)

Резюме:

Изследването предлага на вниманието един професионален проблем, свързан с мястото и ролята на педагогическия съветник. Независимо, че това е професия, в длъжностните характеристики на педагогическия съветник има много неустановени и противоречащи клаузи, които проблематизират неговото място, роля и функции. Наличие и на училищен психолог като длъжност, допълнително усложнява неговия статут. Какъв ще бъде изборът, който ще направи училището по посока на съветника или психолога, или възможността за социален педагог, създава прецеденти не само на равнище управление, но най-вече при общуването в педагогическата общност. Научното изследване разглежда някои от възловите точки на този сблъсък, който може да променя съдбата на училищната институция като социално-педагогически климат.

Учебници и учебни помагала

1. Ковачка, Ю. (2012) Модификации на интерактивните методи. Интерактивните методи в средното и висшето училище – Част I (*учебно помагало*), с.153-159, Благоевград, (COBISS.BG-ID - 1258600164)

Резюме:

Интерактивните методи на обучение имат за задача за изградят определени умения у студентите - да формират собствена позиция по определени въпроси; да оценяват ситуации; да вземат решения в спорни проблеми и да отстояват тези решения; да представят собствена позиция; да взаимодействат в групата. Главното преимущество на интерактивните методи е, че може да се сътворят нови или принципно в друг вид от досега известните в практиката. Възможности за това се наблюдават по отношение на най-често използваните и популярни в педагогическото пространство методи. В конкретната част на учебното помагало са представени модификации на интерактивни методи на обучение като примери за педагогическо творчество и вариации на приложението им в образователната практика. Разработената тематика има практически измерения относно прилагането на интерактивни методи във висшето училище.

2. Ковачка, Ю. (2013) Ръководство за преддипломна практика (за студенти от специалностите „Социална педагогика” и „Специална педагогика”) - *учебно помагало* в съавторство със С. Съева и Тр. Попкочев, УИ „Неофит Рилски”, с. 4-18, Благоевград, (COBISS.BG-ID - 1263283428).

Резюме:

Разработеното ръководство е опит да се подпомогнат организационно и методически студентите от специалност „Социална педагогика“ и „Специална педагогика“ при ЮЗУ „Неофит Рилски“ в подготовката и провеждането на преддипломната им практика. Представени са организационни рамки на практиката в два основни модела за провеждане на практическото обучение-неконцентрирано (през отделните семестри) и концентрирано (в края на четвърти курс), изведени от учебния план за специалност „Социална педагогика“. Тук внимание е отделено на целите, задачите на тази практика. В рамките на определените от организационната среда условия се решават следните задачи: 1) запознаване със сферите на дейност на институциите в социалната общност; 2) адаптиране на студентите към реални условия на работа и съответната организация; 3) актуализиране и прилагане на получените в хода на обучението знания и умения за решаване на социалнопедагогически казуси; 4) създаване на контакти за бъдеща професионална реализация. Описани са местата на провеждане на практическото обучение, както и специфики на ръководството, контрола и оценяването на преддипломната практика. Конкретизирани са права и задължения на преподавателят-отговорник за практическото обучение, базовите наставници и студентите. Описани са видове контрол, обект на контрол, форми на отчетност на резултатите, оценяване. Съдържанието на практическото обучение е структурирано в тематични ядра и е представено в дейностен план.

3. Ковачка, Ю. (2015) Основи на мениджмънта, В: Образователен мениджмънт: дистанционно обучение. Първа част, ISBN 978-954-00-0021-3, Благоевград, с. 5-16, (COBISS.BG-ID - 1273213668).

Резюме:

В съдържателен план са представени същност и специфика на организацията като цялостно социално образование; нейната организационна структура; организационна среда. Разгледани са въпроси за разделението на труда, разпределението на правата и задълженията в организацията. Обсъжданата проблематика позволява на студентите да се запознаят с различните фактори на средата, които въздействат на организацията в контекста на виждането на организацията като отворена и динамична система. Представени са методи за анализ на факторите на вътрешната и външната среда.

4. Ковачка, Ю. (2015) Основни изисквания към формите на работа и оценяването ѝ, В: Образователен мениджмънт: дистанционно обучение. Наръчник на студента, ISBN 978-954-00-0000-8, в съавт. с В. Георгиева, Благоевград, с. 19-23, (COBISS.BG-ID - 1273221348).

Резюме:

В наръчника на студента в частта “Основни изисквания към формите на работа и оценяването ѝ” са представени разнообразие от инструменти в електронната платформа за обучение, чрез които обучаваните да отговорят на поставените от преподавателите задания. Разписани са процесуални и технически изисквания относно студентските проекти, възможни канали за комуникация с преподавателите и специфики на оценяването в контекста на дистанционното обучение.

Подпис:

Abstracts of the scientific research work of head assistant professor Yuliana Yordanova Kovachka after the PhD degree procedures, part of the contesting procedure for the position of an associate reader in 1.2. Pedagogy (theory of education and didactics (Social Education)

Monographs and books

1. Kovachka Y. (2017) Social and pedagogical problems with children in the conditions of para parental care. ISBN 978-954-00-0134-0. „Neofit Rilski“ University Press Blagoevgrad (COBISS.BG-ID - 1283960804).

Abstract:

This research focusses on a problem which is not very popular and deeply discussed in our country. On the other side the need of such a discussion becomes more and more important, because in the global world there is a tendency towards a growing number of labour emigrants. The aspects of this phenomenon find explanation in different scientific fields. The para parental care is a common situation in our modern social reality and affects the educational practice.

The fact that this phenomenon is not well known but it is of great importance for the social and pedagogical theory and practice in Bulgaria, also for the family life, school life and other social and educational institutions defines the main focus of the research – para parental care in social and pedagogical reality.

In the course of study the author attempts to answer the following research questions:

- Who is more often in charge with the parental care for the children in their home country, while the parents live and work?
- What are the main difficulties in the upbringing of such children?
- What are the main reasons for the misbehavior of such children and youths?
- Is it possible to create working mechanisms for prevention of social and educational difficulties?

The research also tries to define some important determinants and aspects of para parental care in specific social and personal space, which is institutionally presented in the existing forms and systems for social education such as: family, pre-school, school, social services.

The most important goal is to reveal the specifics of the para parental care with an accent on the risks of the social and educational realization of those children who are growing with a para parent and on this basis to offer some possible measures for prevention of those risks.

To achieve the main goals the research accomplishes the following tasks:

1. Analyses the theoretical aspects of parentality with an accent on those cases when one or both parents work abroad, away from the family;
2. Introduces and explains some integral theoretical concepts and notions such as “paraparental care”, “sending family”, “paraparental orphanage” that are closely related to the topic and will help the deeper understanding of the problem;
3. Observes the reflection on the upbringing aspects of children and youths who have grown up in the conditions of para parental care;
4. Investigates the need for support of those who provide or accept care which differs from the traditional idea of parentality due to the absence of one or both parents;
5. Searches for opportunities to put the social and educational institutions in favour of those families where para parental care substitutes the traditional parental responsibilities;
6. Offers some ideas how to prevent the risk for the children in such families with an adequate organization of the social and educational environment.

In the course of the research the author reveals three assumptions that are of great importance:

1. The first assumption is that the disturbed family cohesion in the conditions of para parental care leads to some disorders in the upbringing functions of the parents individually and together.

2. The second assumption is that the absence of one or both parents creates changes in the social maturity of children.

3. The third assumption is that children in the conditions of para parental care might suffer from educational difficulties and might have problems at school.

The book contains three chapters.

The first chapter offers a theoretical analysis of different research works in the field of migration, transnationalism and parentality models when one or both parents live and work abroad. The exposition focuses on: typology of children whose parents are labour migrants (Euro orphans, children in risk, children „stars“, children left behind); parentality models (shared parentality, long distance parentality, surrogate parentality, foster parentality, and responsible parentality); modern family transformations.

The second chapter justifies the para parental care phenomenon in the context of social and educational thesaurus and observes its effect on children and youths. The author introduces the new term of “para parental care” and explains its genesis, specifics and potential to offer adequate solutions of social phenomena in the modern society. As the term has a complex empirical nature, which is not clarified in the relevant concepts, in order to understand its logical and substantive (socio-pedagogical) characteristics, the author deals with some phenomena which are mentioned in other concepts and reveals the conceptual background and the empirical reality behind the concept of "parental care" and its scientific status. The Approaches to the essence of parental care require clarification of the content embedded in it. In this study, parental care is defined as being close to parental care, realized in conjunction with parents but with other caregivers but with different functionality (in terms of rights, scope of subject interaction, emotional closeness). The study of the effects of para parental care on adolescents has been conducted through a semi-structured interview with young people. All study participants reacted very emotionally during the interview while they were sharing their life stories. For the purposes of the analysis, some criteria with relevant indicators have been offered to support the data processing.

The third chapter deals with the specifics of para parental care in the context of the society, sending the labour migrants. The tendency of increasing share of labour migrants poses a number of unresolved problems in different societies, given their geographical, ethno-cultural, religious and socio-economic characteristics. At the same time, despite these specifics, they all become sending societies, which by sending human resources transform many elements of their social system. The effects of this change become more and more visible in the social-educational reality and this situation brings the need of some long lasting mechanisms for their tracking through preventive and corrective actions. In an attempt to verify the scientific assumptions about the nature of para parental care made by the author, a survey has been also conducted through a questionnaire designed for the purposes of the study. The questionnaire has been orientated towards the needs of those people who are in charge of some para parental responsibilities. The questions included in the survey focus on the major problems these people face in their everyday life with the children they take care for and the need of professional help to support their decisions.

Finally, I would point out that the effects of para parental care are becoming visible in the modern social reality worldwide and should be taken in consideration in the national regulations of our educational and social policies. The problem is multidisciplinary orientated and this research is an attempt to highlight its socio-pedagogical aspects so that adequate

solutions can be found at theoretical and practical levels in the future. Given the dynamics of the research topic chosen, the deep dimensions of the problem are to be sought through other studies at different levels.

2. Kovachka Y. (2018) Organizational and didactical characteristics of interactive education. ISBN 978-619-239-120-1. Avangard Prima, Sofia (COBISS.BG-ID – 1289836772).

Abstract:

This research presents an interpretation of the interactivity as a specific social process of interaction between subjects. It offers a new methodological meaning of some traditional ideas about education, respectively about the interactive methods and about the position, the attitude and the role of the subjects in the educational process. The author outlines the need of further studies on the nature of university interactive teaching and learning, its sources for development and typical problems.

The focus is on some important organizational and didactical characteristics of interactive teaching and learning, seen as an innovation in the field of education. Three important ideas rise up: 1) the ontological characteristics and the traditions in education show that at this stage of theory and practice development interactive education has a very narrow understanding only as interactive teaching methods and most efforts are focused on their improvement and elaboration. 2) the complete realization of all the aspects and opportunities of interactive education requires a new design and management of the educational environment. 3) Bringing forward all important organizational and didactical characteristics of interactive education will help the methodological reflection of educational specialists on interactive teaching and will reveal its potential as a new type of education.

The first chapter deals with basic philosophical, sociological, psychological and pedagogical aspects of interactivity. The social interaction is presented in the context of different ways for interaction between people via language, gestures and symbols. From the social psychology point of view interaction is described as a broader notion that goes beyond the communication frame. In the course of the research the author analyses a wide range of concepts about education, different from the traditional ones and based on the active interactions between the participants such as problem based education, context education, education based on the experience, project based education and active learning.

The second chapter describes the most often used components of interactive teaching – the interactive teaching and learning methods. Some new ways of classification of the characteristics of the interactive methods have been offered together with the existing and well known ones. On the other side the text contains a review of different opinions about the main goals that we have to keep in mind while using interactive methods and about their role in the development of different skills.

The third chapter focuses on the genesis and the development of the ideas about interactive education. The accent is on the introduction of systematic methodological work in order to approve interactive education for different subjects and different forms of teaching and learning for both formal and informal education. The author outlines the idea that the intensive interactive education also develops in the context of the continuing life-long learning and in the work of the non-governmental educational organizations. A special attention is paid on the experience in the use of interactive methods in the traditional classrooms. The interactive education is presented and described as a new type of education

with all the potential to exchange values, behaviour models, and communication styles. This helps the individuals to become aware of themselves, to find self-realization and self-respect, in other words to gain social experience.

The genesis of the problem, the modern situation and future perspectives for the development of the interactive education are in the foundation of this complex, systematic and continuous research that aims at providing new answers and new solutions for the efficient organization of the interactive education.

In conclusion the book offers some orientation markers that will support the future development and improvement of the interactive education concept. The information and communication technologies gain more and more popularity but the interactivity in real not virtual environment is still an important issue. The stress is put on the social component, on the team work and active learning.

Articles

1. Kovachka, Y. (2009) Organizational, psychological and didactical conditions for an effective implication of interactive teaching methods. In: Personal development of students in modern education and society (in Bulgarian) volume 3 in association with A. Antonova. (Blagoevgrad – St. Petersburg, p. 76-83, (COBISS.BG-ID - 1239525860).

Abstract:

This article deals with some conditions of the educational environment, which are determining the efficiency of interactive teaching methods in the training of students from the Faculty of education, studying Pedagogy and Social Pedagogy at the South-West University “Neofit Rilski”. The research is a result of the professional pedagogical reflection and cooperation between a lecturer with long years of experience and an other one who has just made first steps in the teaching career but at the same time interested in the implication of interactive methods for higher education. The paper describes and analyzes different practices used in the curricular and extracurricular activities. Some specifics of the pedagogical interaction between the students and the instructor or the students themselves that provide positive results are also summarized.

2. Kovachka, Y. (2009) The post graduate student’s academic supervisor. In: Third level of higher education, in association with B. Dzhorova, Blagoevgrad ISSN 978-954-680-622-2 p. 73-80, (COBISS.BG-ID - 1231277796).

Abstract:

The paper is dedicated to the important role of the academic supervisor as a social factor who introduces the young researchers in the scientific community and supports the change of their social status. The focus is on the motives of the academic supervisors for work with post-graduate students, the difficulties they face during the working process and the scientific problems that provoke their interest. A survey has been conducted with 37 academic supervisors from the Faculty of education at South –West University “Neofit Rilski”. The authors aim at summarizing different aspects of their experience. The results reveal a high level of readiness and motivation for further work in post graduate programs.

3. Kovachka, Y. (2010) Subjective views of South-West University students about their colleagues with special educational needs – support for quality education and decent life. Blagoevgrad, p.70-75 (COBISS.BG-ID - 1236893668).

Abstract:

The article deals with the interactions between students at an interpersonal level. For this purpose a qualitative research method has been adopted – a modified version of the biographical method, which gives an non-standard perspective towards the world of the others – in this specific case the students with special educational needs. The research involves Special pedagogy students. The object of research are different situations that students share, related to their interaction with students with special educational needs. The aim of the author is to students' personal experience and attitude towards their colleagues with special needs. Most of the situations discussed in the research are taking place at the University, only three of them happen outside. The results lead to some conclusions about the integration of students with special needs in the university educational, social and physical life. On the other side the respondents' attention is drawn towards the problem not only from a scientific perspective but also as a way to achieve personal and professional reflection.

4. Kovachka, Y. (2010) Strengths and weaknesses, opportunities and dangers in the implementation of interactive methods in students' training. In: Post graduate students in dialog with the scientific knowledge. p. 37-43, Blagoevgrad.

Abstract:

The structure of the research follows the logic of the SWOT-analysis in order to find answers of the questions related to: the advantages of the interactive teaching methods, new perspectives for innovations, their popularity among the instructors, different ways of implementation in education together with a clear idea about the risks and the problems that may occur in the process. The empirical data has been collected via a survey. It covers a group of university instructors who share their experience and attitudes toward the problem in higher education context. At the end some strengths and weaknesses of the interactive methods together with some opportunities and limitations are presented and further discussed.

5. Kovachka, Y. (2010) Classification of interactive teaching and learning methods. In: Interactive methods in modern education. ISBN 978-954-9382-62-4, p.113-117., Blagoevgrad.

Abstract:

This paper deals with the wide variety of interactive methods and forms of education presented in the theory and the misconceptions in their names and definitions. The scientific approach allows to outline two positions: the first position differentiates the methods and forms of interactive education and offers too many ways for classification, the second position doesn't take in consideration the differences of the interactive methods and forms. The author attempts to create a clear classification of the interactive methods and forms dividing them into 6 groups – methods for gaining knowledge, discussion methods, focus methods, situational methods, and organizational methods.

6. Kovachka, Y. (2010) Professional Reflection on Teaching as Part of Teachers' Professional Competence Quality Education For All Through Improving Teacher Training - UNESCO Sub-Regional Conference of the Countries From South East

Europe. PARADIGMA, Sofia, ISBN 978-954-326-120-8, (pp. 127-130), in association with Nikolai Tzankov, Sofia.

Abstract:

This publication focuses on some of the methodological aspects of teacher's reflection related to the complete design of the educational environment and the overall design of interactive education. This type of reflection, which may be called "methodological reflection", is based on the principles of experience. The methodological reflection requires not only the teachers but also the students as equal participants in the pedagogical process to watch closely the status of their development, the reasons for this status and to evaluate the effectiveness of the educational process.

7. Kovachka, Y. (2013) Conditions for lifelong professional training of school headmasters. In: Strategies of education and science policies. Year XXI, vol. 5, p.501-517 in collaboration with Trayan Popkotchев, Sofia, (COBISS.BG-ID - 1260998372).

Abstract:

Professionalization is a complex transformational social process that generally marks the transformation of a particular job into profession. This transformation happens because of the efforts of the professionals to keep their special status, which their job gives them, as well as to protect the job social role in society, including its privileges. This paper presents the results of a study conducted with school headmasters on the professionalisation of school management. For the purpose of the study, some individual characteristics of motivation and various conditions for lifelong professional training for the development of professionalism of school management have been selected and further discussed.

8. Kovachka, Y. (2013) Professional self-determination of Social Pedagogy students. In: Annual of Faculty of Education „Educational science theory and practice. vol. 1, ISBN 1314-9997 Blagoevgrad, p.173-177, (COBISS.BG-ID - 1266010596), (COBISS.BG-ID - 1265471204).

Abstract:

The article is an attempt to outline the professional orientation of Social Pedagogy students together with their personal attitude towards the possibilities for further realization in this professional field. To complete the purpose of the study, the method of Sentence completion has been used. The associations generated by the participants in the research are presented and analyzed. There are three basic criteria for analysis - university institution, major, realization. The associations offered in the answers have been analyzed for richness / stereotypicity and additionality / polarity of content.

9. Kovachka, Y. (2013) Pedagogical club of puzzling, Faculty of Education. Introduction towards the idea of a universal pedagogical law. (Preliminary essays). In: Annual of Faculty of Education p. 188-198. In collaboration with Yordan Kolev, Nevyana Dokova and coauthors. (COBISS.BG-ID - 1265471204).

Abstract:

The article presents the thoughts of young scholars, shared in a pedagogical club and interpreted in a historical and pedagogical context by an author with high academic status regarding the opportunities for education of children in the process of their self-improvement. In the context of philosophical and pedagogical concepts, the fundamental question is about a

universal law of pedagogy, which explores super-complex social systems in their dynamic interconnections and interactions. It is an attempt for synergy in the doctoral and postdoctoral fields of pedagogical thinking on specific dilemmas.

10. Kovachka Y. (2013) The law of antithesis – an example. In: Yanush Korchak – a citizen of the world. ISBN 978-954-680-915-5, p. 95-99, Blagoevgrad, (COBISS.BG-ID - 1280692452).

Abstract:

The article presents a specific situation of socio-pedagogical practice with the idea of a closer look at the "antithesis law". Through the author's interpretation of the problems of institutions, "uncomfortable" children and specialists, and the child in selected moments of Yanush Korchak's works "How to love the child" and "The right of the child to be respected". This is a praxeological reflection in an attempt to honor the work of a great teacher.

11. Kovachka Y. (2014) Level of practical training of students at Social and Special Education programs – an expert opinion of mentors. In: Conference proceedings „Professional and pedagogical training in the context of educational reality and tendencies”. ISBN 978-619-160-429-6, Avangard Prima, Sofia, p.244-252 in collaboration with Svetlana Saeva, (COBISS.BG-ID - 1269214180).

Abstract:

The study includes experts from the educational institutions, who are partners and support the training of Social Pedagogy and Special Pedagogy students at the Faculty of Education at South-West University. The emphasis is on the aspects of undergraduate pedagogical practice. The study examines students' teamwork skills, skills to work with documents, independence and responsibility. The new Guide to Undergraduate Practice has also been evaluated. Suggestions have been made on the forms of collaboration between mentors, faculty and students.

12. Kovachka Y. (2014) Innovation potential for development of practical training of Social Pedagogy students. In: conference proceedings „Professional and pedagogical training in the context of educational reality and tendencies”, ISBN 978-619-160-429-6, Avangard Prima, Sofia, p.270-275, (COBISS.BG-ID - 1269214180).

Abstract:

The research presents a detailed analysis of the practical training of "Social Pedagogy" students regarding its sociability and more specifically whether it creates conditions for social behavior activity of students. The aim is to unlock the potential and opportunities for innovation in this area of scientific knowledge. New forms of work in partnership with various social pedagogical organizations are presented. Components of the organizational and educational environment at different stages of the practical training process are analyzed.

13. Kovachka Y. (2015) /Non/traditional family in fiction text included in primary school syllabus. In: Child-book-school, ISBN 978-954-00-0031-2, Blagoevgrad, p. 102-106, (COBISS.BG-ID - 1286963172).

Abstract:

This article examines the extent to which the image of the family represented in fiction texts, studied at primary school age, presents different family models and relationships,

interpreted in the context of traditional and non-traditional families. The study analyzes the extent to which these texts present different socialization models. The research explores different possibilities for children from different risk groups to consider and evaluate social standards of everyday life and to understand their own biographies - experiences, family, and gender. Interpretations of family ties from different groups of children at risk are analyzed as a prerequisite for choosing personal socialization models.

14. Kovachka Y. (2015) Paraparental care in the sociopedagogical thesaurus. In: Annual „Pedagogical science – theory and practice, Vol. 3, p. 143-149, ISBN 1314-9997, (COBISS.BG-ID - 1265471204).

Abstract:

The modern social format of the family community and the number of other child care associations or centers in social risk offers recognition primarily from the aspect of structure and organization, but from the aspect of content, quality, individual approach to the child and environment stimulating this process the recognition is difficult. The social pedagogy is provoked by this stratification of the vision and lifestyle of the modern child and, above all, by their specificity in children with inadequate childhood. It is necessary for this context to make a new socio-pedagogical and psychological reading and analysis of interdependent constructs, including approaches, principles, conceptual apparatus, methods, and means. In this paper, we focus, above all, on the informal alternative care for the children of labor migrant parents, defined as paraparental care. In general, it can be determined that these children are forced to live in a rather inconclusive as a result "almost family" environment, in which the relationships are verbal rather normative and can easily change their value orientation.

15. Kovachka Y. (2015) Parents' expectations of pedagogical counsellors' work In: Pedagogical advisor in modern Bulgarian school, Part 1, ISBN 978-954-00-0036-7, Blagoevgrad, p. 218-226, (COBISS.BG-ID - 1276096740).

Abstract:

The interaction between the pedagogical counsellor and the parents at school is a two-way process that requires active involvement from both sides in order to negotiate appropriate activities to address various adolescent problems. In fact, the pedagogical counsellor is a multifunctional professional who plays various roles in the process of his partnership with parents. Another aspect of his work is to reduce all kinds of irresponsible parenting and to encourage current and future parents to take proper care for their children, individually or in cooperation with different institutions, by providing conditions for children and families to receive an access to various social services and to support responsible parents and their collaboration with different institutions. On the background of the findings referred to the attitudes towards the work of the pedagogical counsellor, the purpose of this study is also outlined. It aims at determining the parents' expectations of the work of the pedagogical counsellor and in particular measuring the general level of awareness of the specifics of his activity. The focus of this study is orientated towards parents' awareness of the functional specificity of the pedagogical counselor job responsibilities and his / her role as an active subject in overcoming various difficulties and problems with adolescents. Two basic methods are used for this purpose: parental monitoring and interviewing.

16. Kovachka Y. (2016) Motivation, self management and team work in Social pedagogy students' practical training. In: Pedagogical practice – as a chance for students to

experiment. ISBN 978-954-00-0057-2, Blagoevgrad, p. 116-120, in collaboration with Ani Kirilova (student), (COBISS.BG-ID - 1278489828).

Abstract:

The article presents an analysis of the status of practical training in the Social Pedagogy Program. The analysis involves different research methods, such as: content analysis of the curriculum, the syllabuses, academic schedules for practical training, feedback from tutors and mentors; expert evaluation of specialists and interviews with students. The findings are related to the possibilities for a motivated choice of an organization for practical training, in which students can upgrade their knowledge and improve their skills.

17. Kovachka Y. (2016) Volunteering in the dynamics of social and pedagogical theory and practice. In: Improving training and qualification of pedagogical specialists in modern education: conference proceedings 26-26 October 2016 ISBN - 978-954-00-0116-6, Blagoevgrad, p.335-338, (COBISS.BG-ID - 1283904228).

Abstract:

Volunteering as an opportunity to acquire, improve or upgrade social skills and the link between theory and practice is the accent of this publication. It presents various volunteer initiatives of students from South-West University implemented in partnership with social and pedagogical institutions. The volunteer work is coordinated by the students' club. Some problems of volunteering are also further mentioned and discussed.

18. Kovachka Y. (2016) European Union and South- West University "Neofit Rilski" in the vision of Pedagogy students. In: European idea between Euro skepticism and hope ISBN 978-954-00-0066-4. Blagoevgrad, p. 178-189, in collaboration with Trayan Popkotchov

Abstract:

The report presents a survey on higher education students views about their professional training and realization in the conditions of our EU membership and in particular, the subjective impact of some dimensions of the integration of our country with the European community on students personal management in the conditions of intensified competition, their personal choice of higher education options and programs, and their ability to meet the challenges of modern times. The characteristics of advantages and barriers, which are viewed personally and institutionally by the surveyed students in connection with our country EU membership, are discussed. The overall results are ranked by arithmetic and standard deviation. The results show a vision that combines pragmatism and instrumental thinking with higher-order values (work, health, nature). However, there are also personal barriers that may later lead to a distance from values and working rational practices in the EU.

19. Kovachka Y. (2017) Socio-pedagogical dimensions of the application of electronic training forms in the students' extracurricular activity. Thirteenth International Scientific Conference THE TEACHER OF THE FUTURE 25-28.5.2017, Budva, Montenegro, B: INTERNATIONAL JOURNAL SCIENTIFIC PAPERS VOL 17.1, c. 133-136

Abstract:

In the future pedagogical specialists' training, various combinations of traditional and electronic forms of education are used in advance and deliberately. The realization and use of

this potential, as well as the structuring of a comprehensive system of organization of outsourcing social and pedagogical work of the students, is a prerequisite for building some key professional and social skills, according to the interests and abilities of the students. The purpose of this paper is to present the possibilities to apply the electronic forms of education in the universities with a focus on students' extracurricular activities. The emphasis is on the Blackboard Learn possibilities platform with its built-in tools for organizing and conducting various social initiatives as a means of establishing a space for student involvement, creating a voluntary community and the opportunity to apply the theoretical knowledge in practice. This is an innovative practice that started at the beginning of the academic year 2015-2016. The following objectives of the separate electronic content are differentiated: the creation of a space for sharing of good practices for extracurricular activity of students from "Social Pedagogy"; Maintaining student engagement in Blackboard Learn; Developing a learner community; Actively engaging students in constructing their own training; Organizing practical activities for application of knowledge. Specific tasks are set for their achievement: expanding, consolidating and extending the knowledge gained during the audience work; Acquiring new knowledge; Developing new skills; Developing a creative approach to solving the problems; Manifestation of the individuality of the student; Forming practical habits. And activities such as: adding calendar events; Creating discussion forums; Organizing links; Notification of upcoming events; Creating surveys; feedback. Overall, this learning space promotes students' creativity and supports the development of competencies related to setting goals, or organizing time; Choice for participation in an activity (motivation); Choosing the work forms (preferences, interest); Interaction (free speech), absence of a supervisor, but there is an organizer, assistant in the activity; Self-control, ie reflection, an awareness of weaknesses. The organization of student's extracurricular work should become a strategic goal of the university management in our country. It is necessary to structure units in the university, ensuring students' extracurricular activities.

20. Kovachka Y. (2017) The educative subjects in conditions of paraparental care Pedagogy Journal, LXXXIX, volume 89, number 9, 1231-1235

Abstract:

The para parental care is a new phenomenon in the life of a modern man, which defines the specifics in care of children with parents-labor migrants. Indeed, in the context of this type of care, the changes that inflict on the children are of particular importance. At the same time, a number of problematic issues are relevant to those who reconcile parenting functions of biological parents with relatively short or longer periods of time. In their position of non-professional educators they face different problems and they need support. The article aims at revealing the specifics of such a situation. The data analysis allows to outline some age based models of the educative subjects in the condition of para parental care.

21. Kovachka Y. (2017) Social skills of students from pedagogical specialties - conditions and possible solutions. In: KNOWLEDGE IN PRACTICE, 14.12 - 17.12. 2017, Bansko, Bulgaria INTERNATIONAL JOURNAL SCIENTIFIC PAPERS VOL 20, p.455-461, in collaboration with Blaga Dzhorova

Abstract:

The dynamics of modern education are increasingly highlighting the importance of social processes and the role of the emotional intelligence of professionals for their successful realization. A leading subject in socio-educational reality is the pedagogue who, in the context

of the whole-day organization of the educational process, should not only be able to work for a positive social climate but to organize the school social environment as well. The purpose of this publication is to diagnose the state of social skills of students from pedagogical specialties at the Faculty of pedagogy of South-West University "Neofit Rilski". It is assumed that the development of social skills will be established as part of the structure of the social and emotional competence of the students, based on their training, visible in the results in the upper courses. For collecting the data, a standardized toolbox is used - a test by Robert Wood and Harry Tolly, and in particular his fifth module. The study was conducted with students from pedagogical specialties at the university who are preparing the future teachers. The analysis of results draws attention to the specific manifestations of social skills in the students. Possible solutions for creating conditions for the development of the so-called soft skills of students are suggested to meet the challenges of modern times.

22. Kovachka, Y. (2018) The educator's pedagogical involvement in the paraparental care of children. In: *Vospitanie - Journal of Educational Sciences, Theory and Practice*, [S.l.], v. 10, n. 14, p. 6-10, nov. 2018. ISSN 1857-8705.

Abstract:

The modern education priority objective is the individualized care in an environment that is a trusted one and helping each child. Along with the traditionally differentiated risk groups in the educational and social practice, there is a necessity to support children whose parents are labor migrants and for a certain period of time are incorporating parenting with other people. The report analyzes the results of studies conducted among pedagogical specialists on the specifics of socio-pedagogical interaction with children in the situation of paraparental care.

This study aims at revealing the aspects of para parental care in the interaction between students and parents with the educator. The assumption is that in the process of pedagogical interaction, there are: 1) a trustful relationship between the teacher and the parents on one hand and the teacher and the students on the other; 2) a willingness of the educator to solve social and pedagogical problems provoked by this type of para parental care. Of particular interest to the study is the parent-teacher interaction and how active the parents are throughout this interaction. A trustful relationship has been built between the parents and the teacher, since most of them have informed the teachers about their absence. Educators themselves need to be informed about the dynamics of the family situation and who is entrusted with the care of children, i.e. it is important for them to interact with representatives of this family in order to achieve effective pedagogical interaction. Pedagogical specialists are ready to provide social and pedagogical support to children within the educational institution if necessary. Only a small proportion of teachers believe that the phenomenon under study does not in any way affect their educational practice.

23. Kovachka Y. (2019) Indications of para parental care in the evaluation of pedagogical specialists. In: „Modern education – conditions, challenges and prospects“ ISBN978-954-00-0200-2. Blagoevgrad, p. 269-275

Abstract:

The focus of this study is on the concept of “care” on one hand, and on the other hand the effects of caregiving when one or both parents are labour migrants and share the parental responsibilities for their children with other people. The purpose of this research is to explore the implications of para parental care for children in of pedagogical professionals. In order to

achieve this goal, a questionnaire has been developed. Its structural components allow respondents to rank their answers, expressing their attitude to the research topic chosen. The analysis of the results of the study shows that pedagogical specialists observe different effects of para parental care when interacting with adolescents, which reflect on their work, both in support of self-preparation and in terms of parental functions such as giving advice, caring with more attention, etc. In addition, there is an almost definite conviction of the existing risks for the children growing in the conditions of para parental care, such as lack of control, communication problems with parents and, as a result, low academic performance and risk of falling behind and dropping out of school.

24. Kovachka Y. (2019) The pedagogical advisor in Bulgarian school: a position, social role or a character. In: Annual of the Bulgarian Scientists' Union - Blagoevgrad „Multidisciplinary Journal of Science, Education and Art“, ISSN (Online) 1313-5236 (in the press)

Abstract:

The study brings to our attention a professional problem related to the place and the role of the pedagogical advisor. Although it is a profession, there are many unspecified and contradictory clauses in the job descriptions of the pedagogical advisors that complicate his place, role and functions. Having a school psychologist as a position further confuses his status. What choice will the school managers make between the counselor or psychologist, or the opportunity to hire a social pedagogue, creates precedents and affects not only the school management, but especially the communication within the pedagogical community. The research considers some of the key points of this clash that may change the fate of the school institution as a socio-pedagogical environment.

Student's books and handbooks

1. Kovachka Y. (2012) Modifications of interactive teaching and learning methods. Interactive methods for high school and university. Part 1 (*handbook*), p.153-159, Blagoevgrad (COBISS.BG-ID - 1258600164)

Abstract:

Interactive teaching and learning methods are orientated towards the development of specific skills related to their readiness to form and motivate an opinion, to judge a situation, to make decisions about contradictory problems and to defend them, to express personal position and to interact within the group. The biggest advantage of the interactive teaching and learning methods is that they can be modified to a different type often times completely new for the educational practice. Such potential is visible for all the popular interactive methods used in education. In the handbook the author gives some examples of modifications for the interactive methods of education and shows different perspectives for pedagogical creativity and variety of applications. The research results are of practical value for the educational work at different levels.

2. Kovachka Y. (2013) Guide to Undergraduate Practice (for "Social Pedagogy" and "Special Pedagogy" students) - handbook in collaboration with S. Saeva and Tr. Popkotchey, Blagoevgrad South-West University "Neofit Rilski", p.4-18 Press (COBISS.BG-ID - 1263283428).

Abstract:

The handbook is an attempt to provide organizational and methodological support to "Social Pedagogy" and "Special Pedagogy" students at South-West University "Neofit Rilski" in the preparation and conducting of their undergraduate practice. Organizational frameworks of practice are offered in two main models for practical training - unconcentrated (in separate semesters) and concentrated (at the end of the fourth year), included in the curriculum of "Social pedagogy" program. A special attention is paid to the goals and objectives of this practice.

Within the conditions determined by the organizational environment, the following tasks are solved: 1) familiarization with the spheres of activity of the institutions in the social community; 2) adaptation of students to real working conditions in the respective organization; 3) updating and applying the knowledge and skills acquired during the training to solve social and pedagogical cases; 4) creating contacts for future professional realization.

The places where the practical training takes place are described in details, together with some specifics of the management, the control and the evaluation procedures of the undergraduate practice. The responsibilities of the instructor in charge of the practical training are specified together with the responsibilities of the mentors and students themselves. Different types of control, objectives of control, forms of reporting of the results, evaluation scales are also described. The content of the practical training is structured in thematic cores and presented in an action plan.

3. Kovachka Y. (2015) Fundamentals of management, In: Management of education: distant learning program. Part 1, ISBN 978-954-00-0021-3, Blagoevgrad, p. 5-16 (COBISS.BG-ID - 1273213668).

Abstract:

In terms of content, the manual explains the nature and specifics of the organization as a whole social entity; its organizational structure; organizational environment. Some issues of labor division, distribution of rights and responsibilities within the organization are further discussed. The theoretical background allows students to become familiar with the various environmental factors that affect the organization in the context of seeing the organization as an open and dynamic system. Some methods for analyzing the factors of the internal and external environment are also presented.

4. Kovachka Y. (2015) Basic requirements towards the forms of workload and evaluation of the results. In: Management of education: distant learning program. Student's handbook, ISBN 978-954-00-0000-8, in collaboration with V. Georgieva, Blagoevgrad, p. 19-23, (COBISS.BG-ID - 1273221348).

Abstract:

In the section " Basic requirements towards the forms of workload and evaluation of the results " of the student's handbook, a variety of tools in the online training platform are described, which trainees can use to solve the tasks assigned by teachers. Procedural and technical requirements regarding students' projects, possible channels for communication with teachers, and specifics of assessment in the context of distance learning are outlined.

Signature: